

Wspomnienie o prof. Adamie Krzanowskim (1920-1994)

Prof. dr hab. Adam Krzanowski przechodząc przed kilku laty na emeryturę złożył w bibliotece Instytutu Systematyki i Ewolucji Zwierząt PAN spis ponad 100 swoich publikacji, pod którym napisał „KONIEC”. Ale nie był to koniec jego aktywności naukowej, był bowiem dalej czynny i aktywny aż do krótkiej choroby, która zakończyła się Jego nieodwołalnym odejściem z naszego grona.

Zainteresowania przyrodnicze A. Krzanowskiego

Adam Krzanowski w czasie Europejskiej Konferencji Chiropterologicznej w Pradze w 1987 r. Fot. B. W. Wołoszyn

zaczęły się jeszcze przed II wojną światową, kiedy to uczęszczał do liceum przyrodniczego. Na początku wojny został internowany, a później wywieziony w głąb Rosji. Po kilkumiesięcznym internowaniu w obozach powrócił w 1940 do kraju i zamieszkał w Krakowie. Tutaj ukończył szkołę chemotechniczną, pracował później jako robotnik i jak sam pisał — wyuczył się w tym czasie czterech języków.

W 1943 r. rozpoczął studia przyrodnicze w tajnym nauczaniu Uniwersytetu Jagiellońskiego, które ukoń-

czył w 1947 r. Od 1945 r. do 1951 r. był asystentem w UJ, gdzie w 1950 r. uzyskał stopień doktora. W 1967 r. habilitował się w Uniwersytecie Poznańskim.

W latach 1951-1962 pracował jako adiunkt w Stacji Terenowej PAN w Puławach. Od 1962 r. do emerytury był pracownikiem naukowym w Instytucie Systematyki i Ewolucji Zwierząt PAN w Krakowie.

Adam Krzanowski poświęcił Swoje życie (obok ornitologii i ekologii) głównie badaniom nietoperzy. Stał się jednym z najznakomitszych znawców tych ssaków. W czasie swojej kariery naukowej pracował w kilku ośrodkach naukowych w różnych krajach Europy i USA, m. in. spędził rok (1961) na Uniwersytecie w Kansas, będącym wówczas jednym z najważniejszych ośrodków badań teriologicznych (i chiropterologicznych) na świecie.

Był członkiem wielu zagranicznych i krajowych towarzystw i instytucji naukowych, między innymi: Chiroptera Specialist Group przy Międzynarodowej Unii Ochrony Przyrody (IUCN), American Society of Mammalogist, współpracował z Bat Conservation International w Teksasie. Był przewodniczącym Sekcji Chiropterologicznej Polskiego Towarzystwa Przyrodników im. Kopernika, członkiem Rady Naukowej Rezerwatu „Nietoperek” oraz kilku innych rad naukowych.

Olbrzymią ilość czasu poświęcił na zestawienie światowej bibliografii nietoperzy (od czasów Linneusza). Pierwszy tom bibliografii opublikował w 1977 r. w Bonn, planował wydanie następnych tomów i pracę tę kontynuował do ostatniej chwili.

Adam Krzanowski był także świetnym popularyzatorem wiedzy — o czym świadczą Jego liczne publikacje popularno naukowe, w tym świetnie napisana książka pt. *Nietoperze* wydana przez Wiedzę Powszechną w roku 1980. Jego rozległe zainteresowania i obszerna wiedza biologiczna pozwoliła w sposób kompetentny przybliżyć czytelnikowi fascynujący świat nietoperzy. Opublikował kilkadziesiąt interesujących notatek przyrodniczych na łamach miesięcznika „Wszechświat”.

Z ogromnym zamiłowaniem prowadził badania terenowe, między innymi obraczkując wiele tysięcy nietoperzy, poświęcając równocześnie wiele energii ochronie tych zwierząt. Wprowadził do nauki polskiej szereg nowych idei z zakresu ochrony nietoperzy, zoogeografii i ekologii.

Prof. Adam Krzanowski był skromny, nie zabiegał o stanowiska, zaszczyty, rozgłos. Był koleżeński i uczynny. Takim Go pamiętamy.